

ଶିଳ୍ପର ସୀତାରାମ ସୋଫାକେ ଏବଂ

ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ବନାମ

ବାଲକୃଷ୍ଣା ସୀତାରାମ ସୋଫାକେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

[ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମେହେର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାଜନ, ଭିଜିଆନ୍ ବୋଷ ଏବଂ ଗୁଲାର୍ ହସନ୍,
ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

1954

ଏପ୍ରିଲ 12

ସମ୍ମତି ଡିକ୍ରି- ଏହାର ଆଇନଗତ ପ୍ରଭାବ - ଜାଲିଆତି, ଭୁଲ ଉପସ୍ଥାପନା, ଭୁଲ ବୁଝାମଣା
କିମ୍ବା ଭୁଲ ସ୍ୱାରା ଯତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା - ଏଥିରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଡିକ୍ରି -
ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ କି ନାହିଁ- ଦେଞ୍ଜାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (1908 ର ଅଧିନିୟମ V) -
ଆଦେଶ II, ନିୟମ 2 (3) - ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାବି ପରିତ୍ୟାଗ - ଏପରି ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦାବି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ।

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏକ ସମ୍ମତି ଭିତ୍ତିକ ଡିକ୍ରି ଆମନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଡିକ୍ରି ପରି
ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ବୁଝାମଣା ଠକେଇ, ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା, ଭୁଲ
ବୁଝାମଣା କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ସ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥାଏ, ସେଠାରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶରେ
ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ବନ୍ଧକ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ ଅଛି ।

ଯେଉଁଠାରେ ବାଦୀ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବରେ ତାଙ୍କ ଦାବି କରିବା
ସୀମିତ ରଖନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କ ଦାବି କରିବା ପରୋକ୍ଷରେ ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି ଯଦି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ
ହିସାବରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନାହିଁ କାରଣ ଦେଞ୍ଜାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ II, ନିୟମ 2 (3) ରେ
ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତି ବ୍ୟତୀତ, ସମସ୍ତ ଆଶୁକ୍ତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା
ଦାୟର କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହା ପାଇଁ ସେ ଯୋଗ୍ୟ, ସେ ପରେ କୌଣସି ଆଶୁକ୍ତି ପାଇଁ
ମକଦ୍ଦମା କରିବେ ନାହିଁ ।

ଦେଞ୍ଜାନୀ ଅପିଲ୍‌ସ୍ ଅଧିକରିତା : ଦେଞ୍ଜାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 113/1953 ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 12/1949ର ଆନାର ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗର ଯୁକ୍ତ ଦେଞ୍ଜାନୀ
ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1951 ଜୁନ 30 ତାରିଖର ବିଚାର ଏବଂ ଡିକ୍ରିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ
ନ୍ୟାୟାଳୟ (ବାଉଡେକର ଏବଂ ଦୀକ୍ଷିତ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ)ଙ୍କ 1951 ମସିହାର ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା

1954

ଶିଳ୍ପ ସୀତାରାମ

ସୋଝାକେ ଏବଂ

ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ବନାମ

ବାଲକୃଷ୍ଣ ସୀତାରାମ

ସୋଝାକେ ଏବଂ

ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ୍

ହସନ୍

5546ରେ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ଵାରା 1952 ମାର୍ଚ୍ଚ 25 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କେ. ଏସ୍. କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ ଆୟେଙ୍ଗର, (ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଜି. ବି. ରେଗେ ଏବଂ ଡାକ୍ ସହିତ ଗଣପତ ରାୟ) ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. ବି. ଜାଧର, ଆର୍. ବି. କୋତସ୍ତାଲ ଏବଂ ନୌନୀତ ଲାଲ ।

1954 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 12ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ୍ ହାସନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା - ଏହି ଆବେଦନ ବମ୍ବେର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନୁମତି ନେଇ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ (ବାଉଡେକର ଏବଂ ଦୀକ୍ଷିତ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ)ଙ୍କ 1952 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ 25 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଗତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା 30 ଜୁନ୍ 1951ରେ ଥାନାର ବରିଷ୍ଠ ବିଭାଗର ଦେଝାନୀ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିକୁ ସଂଶୋଧିତ କରିଥିଲା ।

ଏକ ମିଳିତ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରର 6 ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି । ମିଳିତ ପରିବାର ଏକ କିରାଣୀ ଦୋକାନ, ମଦ ଦୋକାନ, ଏକ ରାସନ ଦୋକାନ, ଏକ ମୋଟର-ବସ୍ ସେବା ଏବଂ "ସୋଝାକେ ବ୍ରଦର୍ସ" ନାମରେ ଟଙ୍କା ରଖି ଦେବାର ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇଥିଲେ । ପରିବାରର ସ୍ଥାବର ଏବଂ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ବାଲକୃଷ୍ଣ ସୀତାରାମ ସୋଝାକେ ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବଡ଼ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ବାଦୀ-ଉତ୍ତରଦାତା । ତାଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାଦୀ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ ।

ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ତଥ୍ୟ ଯେ 1944 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାଇମାନେ ଏକାଠି ରହୁଥିଲେ ଏବଂ ଏକତ୍ର କାମ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟରୁ ମିଳୁଥିବା ଆୟ ବାଦୀଙ୍କ ପାଖରେ ରଖାଯାଉଥିଲା । 14 ଏପ୍ରିଲ 1945 ଠାରୁ ପରିସ୍ଥିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ଏବଂ ପକ୍ଷମାନେ ପୃଥକ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚାଳିତ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟର ଆୟକୁ ନିଜ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବାଦୀ ମଦ ଦୋକାନ ଚଳାଉଥିଲେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2 ଯେଉଁମାନେ ଆବେଦନକାରୀ, ସେମାନେ ମୋଟର-ବସ୍ ସେବା ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 4 କିରାଣୀ ଦୋକାନ ଚଳାଉଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ବିଭାଜନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରୟାସ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଜୁନ୍ 29, 1945 ରେ, ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ସମେତ ସମସ୍ତ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିର ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଏହି ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 39/1945 ଥିଲା । ଏହାକୁ 7 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946ରେ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆପୋଷ ଦ୍ଵାରା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1942 ପୂର୍ବରୁ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟର ସମସ୍ତ ହିସାବ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ପକ୍ଷମାନେ 1942 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1946 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସେହି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକେୟା ରାଶି ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ନିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ମଧ୍ୟସ୍ଥିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହିସାବ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଇ 31ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946ରେ ମିଳିଥିବା ନଗଦ ବାକିର ଏକ ଷଷ୍ଠାଂଶ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ଥିଲା । ସମସ୍ତ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟର କାରବାରରେ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜିପତ୍ର ସମେତ ମିଳିତ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ଅସ୍ଥାବରସମ୍ପତ୍ତି ସମସ୍ତ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଥିଲା । ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାରେ ଆହୁରି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବାଦୀଙ୍କର ମୋଟର ଗ୍ୟାରେଜରେ ଏକ ଷଷ୍ଠାଂଶ ରହିବ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ 1 ଏବଂ 2 ତାଙ୍କୁ ଏକ ଷଷ୍ଠ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରାବଧାନ । ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ନାବାଳକ ଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ନାବାଳକର ଲାଭ ପାଇଁ ଆପୋଷ ବୋଲି ଜାଣି ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 25 ଜୁଲାଇ, 1947 ରେ ଆପୋଷ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିଥିଲେ । ଯଦି ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଵାଭାବିକ ଗତିକୁ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଭଳି ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇନଥାନ୍ତା, ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ତୃତୀୟ ଡିକ୍ରିରେ ଶେଷ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତଥାପି, ବାଦୀ ଫେବୃଆରୀ 23, 1949 ରେ ଏକ ନୂତନ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଯାହା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ପରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2 ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟର ଲାଭ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ତାଙ୍କ ଅଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଆଶ୍ଵସ୍ତିକୁ ସୀମିତ କରିଥିଲା । ତାଙ୍କର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଆପୋଷ ସମାଧାନଟି ଶୀଘ୍ର କରାଯାଇଥିଲା, ପକ୍ଷମାନେ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1946 ରୁ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟର ଭବିଷ୍ୟତ ପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଦ ଦେଇଥିଲେ, ଯେ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ଏବେ ବି ଏକ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ଥିଲା ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1946 ପରେ ସେହି ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ମାଗିବାର ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଥିଲା ।

1954

ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ
ସୋଲାଙ୍କେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନ୍ଦୀମାନ
ବାଲକୃଷ୍ଣ ସୀତାରାମ
ସୋଲାଙ୍କେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ୍
ହସନ୍

1954

ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ
ସୋଣ୍ଟାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନ୍ଦୀ
ବାଲକୃଷ୍ଣା ସୀତାରାମ
ସୋଣ୍ଟାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ୍
ହସନ୍

ପ୍ରତିବାଦରେ ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାର ବିମର୍ଶ ପରେ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ କିରାଣୀ ଦୋକାନର ହିସାବ ପ୍ରକୃତରେ 14 ଏପ୍ରିଲ 1945 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା ମିଳିତ ପରିବାର ସ୍ଥିତିକୁ ବ୍ୟାଘାତ କରିବାର ତାରିଖ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷମାନେ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1946 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦାବିଟି ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରାଯାଇଥିଲା । ମାମଲାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦେଖାନୀ ବିଚାରପତି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 39/1945ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ ମକଦ୍ଦମାକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ସେହି ମକଦ୍ଦମାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜାଲିଆତି ଏବଂ ମିଥ୍ୟା ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନା ଦ୍ଵାରା ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆପୋଷ କୌଣସି ଭୁଲ ବୁଝାମଣା କିମ୍ବା ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ଯୋଗୁଁ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହିସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଦେଖାନୀ ବିଚାରପତି ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ବିଭାଜନ ପରେ ଚାଲିଥିବା ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ଏକ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ହୋଇନଥିଲା, ତଥାପି ଏହା ଏକ ପରିବାରର କିଛି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତି ଏକ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ସହ ସମତୁଲ୍ୟ ଥିଲା, ଯିଏ ବିଭାଜନ ପରେ ସହଭାଗୀତା ଜାରି ରଖୁଥିଲେ ଏବଂ ସହଭାଗୀତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 37 ଆଧାରରେ ଥିବା ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରି ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇଥିବା ଦୁଇ ଭାଇ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ସେ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରି ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1946ରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯେଉଁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକେୟା ଥିବା ପରିମାଣର ଦେୟ ପାଇଁ ଏକ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରି ଦିଆଯିବ । ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଭାଇମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନଙ୍କ ଅଂଶଧନର ମୂଳଧନ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଜିତ ଲାଭ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ହିସାବ ନେବାକୁ ଜଣେ କମିଶନରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନରେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବାଉଡେକର, ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦୀକ୍ଷିତ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ, ସେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରିକୁ ସଂଶୋଧନ କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯିବ ଏବଂ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୁହେଁ ।

ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ପୂର୍ବ

ନ୍ୟାୟ କିମ୍ବା ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ II, ନିୟମ 2 ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । କିଛି ହତ୍ତାପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପରେ, ଯାହାର ଉଲ୍ଲେଖ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ କରାଯିବ, ସେମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଲେ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ଡିକ୍ରି ମୋଟର ପରିବହନ ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ପାଇଁ ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷେପ୍ତ ଭାବରେ ବିରୋଧ କରିନାହିଁ । ଶେଷରେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ରେକର୍ଡ କରିଛନ୍ତି ଯେ ମାମଲାରେ ଆବେଦନ ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2 ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ସହ-ମାଲିକ ପଦବୀରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 90 ରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପରି ସେମାନେ ଲାଭ ପାଇଁ ହିସାବ ଦେବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲେ ଯାହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମିଳିତ ଭାବରେ ମାଲିକାନା ସମ୍ପତ୍ତିର ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ସେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ମାମଲାରେ ଆବେଦନର କାରଣ ହେଉଛି ପରିବାରର ଅଲଗା ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଦୁଇଟି ମାମଲା ପାଇଁ ମାମଲା ରୁକୁ ହେବାର କାରଣ ସମାନ ଏବଂ ପୃଥକ ଏବଂ କ୍ଷେପ୍ତ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାକୁ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ଏବଂ ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ II, ନିୟମ 2 ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଭାରତୀୟ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 90 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତକୁ ମଧ୍ୟ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ।

ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ସେତେବେଳେ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାର ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ଅଧ୍ୟୟନ ପରେ, ଏକମାତ୍ର ବୈଧ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମ୍ଭବ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1946 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ହିସାବ ଗ୍ରହଣକୁ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ତାରିଖ ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ଯଦି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଠକେଇ, ମିଥ୍ୟା ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନା, ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ଦ୍ଵାରା ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇନଥାନ୍ତା - ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇନାହିଁ - ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ପରସ୍ପର ସହିତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କାରବାର କରୁଥିଲେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏକ ମାମଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପକ୍ଷମାନେ କାହିଁକି ହିସାବର ଅବଧିକୁ 31

1954

ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ
ସୋଣ୍ଟାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନାମ
ବାଲକୃଷ୍ଣା ସୀତାରାମ
ସୋଣ୍ଟାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀନ ଗୁଲାନ
ହସନ୍

ମାର୍ଚ୍ଚ 1946 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରଖୁଥିଲେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ହିସାବ ବନ୍ଦ କରିଥିଲେ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ଜଣାପଡ଼ିବ । ବାଦୀ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ମଦ ଦୋକାନର ଅନୁମତି ପତ୍ର 1 ଏପ୍ରିଲ 1946ରେ ଶେଷ ହେଉଛି, ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ ଏବଂ ସେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ମିଆଦ ଶେଷ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଭାଗିଦାରୀରେ ନୁହେଁ ବରଂ କେବଳ ମଦ ବ୍ୟବସାୟ ତଳାଇବାକୁ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ । ସେ ଡିସେମ୍ବର 12, 1945ରେ ଓକିଲଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ଭାଇ ବାଲକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଏକ ନୋଟିସ ଦେଇଥିଲେ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ।

"ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ମଦ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକର (ଅନୁମତି ପତ୍ର) ଅବଧି ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହେଉଛି । ତେଣୁ ଉକ୍ତ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ମୋର ମହକିଲ ପୁନର୍ବାର ଆପଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହା ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଭାଗିଦାରୀରେ ମଦ ଦୋକାନ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ ନକରି, ସେ 1946 ଏପ୍ରିଲ 1 ତାରିଖରୁ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ମଦ ଦୋକାନ ତଳାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଏବଂ ତଳାଇବେ । "ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ନିଲାମ (କ୍ରୟରେ) ପାଇଁ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ତାହା ମୋର ଗ୍ରାହକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ନିଜ ଦାୟିତ୍ଵରେ ରଖି ନେଇ ପରିଶୋଧ କରିବେ ଏବଂ ମୋ ମହକିଲ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କାକୁ ବ୍ୟବସାୟ, ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ନଗଦ ସହିତ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଲାଭ ଏବଂ ଆୟ ସହିତ ଲେଖମାତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ରଖିବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିବାଦରେ ଅଛି । ମୋର ମହକିଲ ଏହି ସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରୁଛନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ମଦ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ତାଙ୍କର ହେବ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ସେ ନିଜେ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ତଳାଇବେ, ତୁମେମାନେ କେହି ସେଥିରେ ଜଡ଼ିତ ନୁହଁ । 1 ଏପ୍ରିଲ, 1946ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ନୂତନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସରକାରୀ ନିଲାମରେ ମୋ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହିପରି କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଥିବା ମଦ ଦୋକାନରେ ସେଥିରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେବା କିମ୍ବା ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାର କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ରହିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି ମୋ ମହକିଲଙ୍କ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟରେ ସାମାନ୍ୟତମ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି, ତେବେ ମୋ ମହକିଲଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି କ୍ଷତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷତି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟୀ କରିବେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ କଠୋର ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।"

ଏହି ନୋଟିସ୍ ବାଦୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ପ୍ରକୃତ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହେଁ ନିଜ ପାଇଁ ମଦ ଦୋକାନ ଚଲାଉବା ଉଚିତ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନକରି ଏହାର ଲାଭକୁ ଦୁରୁପଯୋଗ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ଯଦିଓ ବାଦୀ କୁହନ୍ତି ଯେ ସେ ରଣ ନେଇ ମଦ ଦୋକାନ ନିଲାମ ପାଇଁ ଦେୟ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ସୁବିଧାଜନକ ସ୍ଥିତିରେ ଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା 3,000 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 13,000 ଟଙ୍କା ନଗଦ ଥିଲା । ନୋଟିସ୍ ବୁଝାମଣାରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ଯେ ହିସାବ କେବଳ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯିବ । ଯେହେତୁ ବାଦୀ ଚାହାଁନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନେ ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1946 ପରେ ତାଙ୍କର ମଦ ବ୍ୟବସାୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚାଳନାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରନ୍ତୁ, ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ରାଜି ହେବାକୁ ପଡିଲା ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରିବେ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମସ୍ତ ଭାଇମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱସ୍ତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ଉପରେ ଅଯଥା ଲାଭ ଦେଉନଥିଲା । ଏହା ଆମର ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାର ସରଂଚନା ହୋଇଥିବାରୁ, ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବାଦୀଙ୍କ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ନୂତନ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରି ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଯିବାର ଆଚରଣ ସଙ୍ଗେ ନୁହେଁ । ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବାଦପତ୍ର କୌଣସି ପ୍ରକାରର ସନ୍ଦେହ ଛାଡିନାହିଁ ଯେ ସେହି ମକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ଥାବର ଏବଂ ଅସ୍ଥାବର ସମସ୍ତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଜନ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ହିସାବର ତୁଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଆପୋଷ ସମାଧାନ ପରେ ବାଦୀ (ବାଲକୃଷ୍ଣ) ଦେଝାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାରେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବା ଉଚିତ, ସେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କର ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଏକ ଭୁଲ ଧାରଣାରେ ଥିଲେ କାରଣ ସେ ଭାବିଥିଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ନିଆଯିବ, ସେହି ତାରିଖ ପରେ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କେବଳ ପରିବାରର କିଛି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାଦୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦେଇ ନିଜ ପାଇଁ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ସେ ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଏହି ଧାରଣାରେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ପରେ

1954

ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ
ସୋଲାଙ୍କେ ଏବଂଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନ୍ଦୀମାନବାଲକୃଷ୍ଣ ସୀତାରାମ
ସୋଲାଙ୍କେ ଏବଂ

ଅନ୍ୟମାନେ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ୍
ହସନ୍

1954

ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ
ସୋଣ୍ଟାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନ୍ଦୀମାନ
ବାଲକୃଷ୍ଣା ସୀତାରାମ
ସୋଣ୍ଟାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀନ ଗୁଲାମ୍
ହସନ୍

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ, କିମ୍ବା ମଧ୍ୟସ୍ଥି କିମ୍ବା କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ ଏବଂ ଏଥିରୁ ସଂଗୃହୀତ ଲାଭକୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଂଶ ଅନୁସାରେ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରାଯିବ । 22 ନଭେମ୍ବର, 1947ରେ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ତାଙ୍କ ଓକିଲ ଏପ୍ରିଲ 6, 1948 ରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ: "ଆବେଦନ ଆବେଦନକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି କାରଣ ସେ ଆବେଦନରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଵାଧୀନ ମକଦ୍ଦମା ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିକାର କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି," ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି : "ଆବେଦନକୁ ଚଳାଇବାକୁ ଚାହୁଁନଥିବାରୁ, ଖାରଜ କରାଗଲା ।" ଏହି ଆବେଦନକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ଏହିପରି ମତ ଦେଇଛନ୍ତି : "ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ କହିବାକୁ ଗଲେ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1946 ପରେ ଅନେକ ବ୍ୟବସାୟର ଲାଭର ଧାରଣା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲା ; କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷମାନେ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକ ଏପ୍ରିଲ 1, 1946 ପରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ବୋଲି ପଚାରିବାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥିଲେ । ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଏକ ମଦ ବ୍ୟବସାୟ, ଯାହା ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ରେ ଶେଷ ହେବାକୁ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆଉ ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା; ତାହା ଥିଲା ଏକ କିରାଣୀ ଦୋକାନ, ଯାହା ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ବ୍ୟବସାୟ ନଥିଲା ।" କିନ୍ତୁ ତଥାପି ଏହା ସେଠାରେ ଥିଲା, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଆଗତ ହୋଇଥିବା ଯୁକ୍ତିରେ ଯଥାର୍ଥତା ଅଛି ଯେ ଏହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷମାନେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ବ୍ୟବସାୟ ପରେ ଚାଲିପାରେ; କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ, ତେବେ ସେମାନେ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1946 ପରେ ନିଆଯାଇଥିବା ସେହି ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ପାଇଁ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ଡିକ୍ରି ଦ୍ଵାରା ଆଦେଶ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥିଲେ । ଏସବୁ କହିବା ପରେ ସେମାନେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରନ୍ତି ଯେ ଆପୋଷ ସମାଧାନ ବାଦୀଙ୍କ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ପାଇଁ ଅଧିକାରକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିରୋଧ କରିନଥିଲା । ଆମେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ । ଉପରୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆପୋଷ ସମାଧାନର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁଟି କିମ୍ବା ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ବିଷୟରେ ବାଦୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ବିରୋଧ କରିଥାଏ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ ବାଦୀ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ତାରିଖ ପରେ ହିସାବ କରିବାର ଅଧିକାର ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା'ପରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର କ୍ଷତି ସାଧାରଣ ଭତ୍ତାତିଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦି ବାଦୀ ପ୍ରକୃତରେ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ପ୍ରକୃତରେ

ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯିବ, ତେବେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହେବା ପରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଥିଲା ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପରିମାଣ ଏବଂ ସୀମା ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଜନ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ମିଳିଥିବା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା । କିନ୍ତୁ ହିସାବର ସମୟସୀମାକୁ ସୀମିତ କରିଥିବା ଆପୋଷ ସମାଧାନ ପାଇଁ ବାଦୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭାଜନ ମକଦ୍ଦମାରେ ଯେଉଁ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ଖୋଜୁଛନ୍ତି ତାହା ପାଇପାରିଥାନ୍ତେ କାରଣ ଅନ୍ତିମ ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟର ହିସାବ ନିଆଯାଇଥାନ୍ତା । ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଵାଭାବିକ ଗତିକୁ ରୋକିବା ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ପରେ ହିସାବ ନେବାକୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ବାଦୀଙ୍କର ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ, ସୋଲ୍‌କେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ, ଯଦିଓ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2, ଯେଉଁମାନେ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ଜାରି ରଖୁଥିଲେ, ହୁଏତ ଦୁଇଟି ପୁରୁଣା ମୋଟର ବସ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ କିଛି ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିଥାଇପାରନ୍ତି, ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରୁ ବାଦୀ, ଯାହାର ମଦ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି, ସେହି ବ୍ୟବସାୟର ଫଳ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇନଥିଲେ । ଯଦି ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ କିଛିମତେ ସ୍ଥାୟୀ ରହିଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ବାଦୀ ତାଙ୍କର କ୍ଷତିର ଭାର ବାଣ୍ଟିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥାନ୍ତେ ବୋଲି ବିଚାର କରିବା କଷ୍ଟକର । ତେଣୁ, ଆମେ ମତ ଦେଉଛୁ ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ପରେ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ସମେତ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ନେବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ବିବାଦ ପାଇଁ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ଥରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ବାଦୀ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଡିକ୍ରି ଦ୍ଵାରା ଆବଦ୍ଧ ।

ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଯେ ବାଦୀଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୁନର୍ବାର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରୁ ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି ଡିକ୍ରି ଆମନ୍ତ୍ରଣ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଡିକ୍ରି ପରି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ଏହି ରାଜିନାମାରେ ଆପୋଷ ଠକେଇ, ଭୁଲ ଉପସ୍ଥାପନା, ଭୁଲ ବୁଝାମଣା କିମ୍ବା ଭୁଟି ଦ୍ଵାରା ନକରାମୂଳକ ଭାବେ ହୋଇନଥିବା ଜଣାପଡ଼ିବା ପରେ, ସେଥିରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଡିକ୍ରିରେ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପ୍ରଭାବ ରହିଛି ।

1954

ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ
ସୋଲ୍‌କେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନ୍ଦୀମ
ବାଲକୃଷ୍ଣ ସୀତାରାମ
ସୋଲ୍‌କେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ୍
ହସନ୍

1954

ଶିକ୍ଷକ ସୀତାରାମ
ସୋହାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନ୍ଦୀମାନ
ବାଲକୃଷ୍ଣା ସୀତାରାମ
ସୋହାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀନ ଗୁଲାନ
ହସନ୍

ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ମତ ଦେଉଛୁ ଯେ ବାଦୀଙ୍କ ଦାବି ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ II, ନିୟମ 2 (3) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ । ବାଦୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1946 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଦାବିକୁ ସୀମିତ କରି, କେବଳ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ନୁହେଁ, ଯଦି ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପାଇଁ ହିସାବରେ ତାଙ୍କର ଦାବିକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ଉପ-ନିୟମ 3 ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତି ବ୍ୟତୀତ, ସମସ୍ତ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହା ପାଇଁ ସେ ହକଦାର, ତେବେ ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏପରି କୌଣସି ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା କରିବେ ନାହିଁ । ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହିତ ସହମତ ନୁହେଁ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମକଦ୍ଦମାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ଥିଲା ବାଦୀଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିଲା ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା ହେବା ଏବଂ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବାଣ୍ଟିବା । ସେହି ମକଦ୍ଦମା ସମଗ୍ର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କୌଣସି ସଂରକ୍ଷଣ ବିନା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରାଯାଇଥିଲା, ବାଦୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1946 ପରେ ମୋଟର ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହିସାବ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଦାବି ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ଦାବିର ଏକ ଅଂଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ମକଦ୍ଦମା ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସମାନ କାରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଯାହା ସେ ବିଚାରପୂର୍ବକ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଆମେ ସ୍ଵଳ୍ପ ଯେ ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ସମାନ ହୋଇଥିବାରୁ, ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ II, ନିୟମ 2 (3) ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମାଟି ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ।

ଯେହେତୁ ମକଦ୍ଦମାଟି ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ II, ନିୟମ 2 (3) ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ, ତେଣୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭାରତୀୟ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 90 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିପାରିବ ନାହିଁ ।

ପରିଶାମସ୍ଵରୂପ ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

1954

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଶଙ୍କର ସୀତାରାମ
ସୋଖାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନ୍ଦୀମାନ
ବାଲକୃଷ୍ଣ ସୀତାରାମ
ସୋଖାକେ ଏବଂ
ଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ୍
ହସନ୍

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।